

Gönlü Zengin Bir Vakıf Adamı; Aydın BOLAK

Onun kurduğu vakfın bursları ile okuyan, hayatını kazanan ve her biri mesleğinde seçkin insanlar olan gençler bugünlere gelişlerinde bu güzel insanın desteği olduğunu elbette de unutmamışlardır.

Ahmet Aydın Bolak: Doğumu 15 Ağustos 1925, ölümü 27 Temmuz 2004... Dünyaya gelen her insan uzun veya kısa bir ömür sürer, çalışır çabalar, didinir uğraşır, bazı görevler üstlenir ve ardında yaptıklarıyla değer bulan, ya hayırla yâd edilecek ya da bir süre geçtikten sonra unutulup gidecek bir isim bırakır. Bazılarına ölümlerinin ardından gazetelerde sayfalar dolusu ilân verilmesi, televizyon kanallarında uzun uzun kendilerinden bahsedilmesi, namazları kılınırken cami avlusundaki kalabalığın çokluğu pek önemli değil. Giden kişinin tanış olduklarının ve sevenlerinin, sayanlarının, kendisini hayırla yâd edenlerin sayısı ne kadar çok, ona bakmak gerekir... Çocukluk yıllarından yaşlanmaya

başladığımızı hissettiğimiz günlere kadar tanıdığımız güzel insanlar oldu. Sayıları pek fazla değil ama. İnsanlık örneği Ahmet Aydın Bolak, birlikte olma, Aydınlar Ocağı toplantılarında ve aynı vakıf çatısı altında çalışma, kendisini tanıma zevkini ve şerefini yaşadığımız, çok ender görülen bir "vakıf adam" dı. Onunla gençlere kol kanat geren Fethi Gemuhluoğlu'nu birlikte hatırlıyor ve anıyoruz. Şimdi ikisi de cennette buluşmuş olmalılar... İsimleri birlikte hatırlanan, el ele verip kurdukları bir vakıfta gençlere destek olan Gemuhluoğlu ve Bolak... Sizleri nasıl unutabiliriz? Altmış yılı aşkın bir kadim dosttan, Mustafa Seçkin'den ve bizim gibi pek çok gence kanat geren Fethi Gemuhluoğlu'ndan

duymuştum ilk defa onun adını. Kırk yıl kadar önce...Fethi Ağabey, değişik bazı görevlerinden sonra Türk Petrol Vakfı'nın Genel Sekreterliğini üstlenmiş ve üniversitede okuma savaşı veren o arkadaşıma, üniversitedeki dersleri dışında çalışacağı, geçimini sağlayacağı bir iş bulmuş, destek olmuştum. O vakfın kurucusu Aydın Bolak Beydi. Bolak'la daha sonra Aydınlar Ocağı'nın düzenlendiği kurultay ve seminerlerde beraber olduk. Türk Kültürüne Hizmet Vakfı / TKHV kurulduğunda müteveli heyette yine birlikteydik; bizim Yönetim Kurulu üyesi olduğumuz zaman O, vakfın Denetleme Kurulu başkanıydı. İlk on beş yıl boyunca o kurulun başkanlığını yaptı; yıllık çalışmalarını değerlendirirken gösterdiği dikkat ve konuşurken kullandığı özenli ifade ile pek çok insandan farklı olduğunu daima hissettirir, onu dinledikçe bir şahsiyet âbidesi ile karşı karşıya bulunduğunuzu anlardınız.

“ Bir adam ”

Aydın Bolak Beyi yakından tanıma bahtiyarlığına erenlerden biri de Ergun Göze dostumuzdur. 27 Temmuz 2004'te Hak'ka yürüyüşünün hemen ertesinde Tercüman gazetesinin “Köşebaşı” sütununda “Bir Adam” başlığını atmış günlük fikrasına. Onu anlatmıştı. Göze de rahmetliyle tanışmasına Fethi Gemuhluoğlu ağabeyimizin vesile olduğunu yazıyor ve belki tanıyanlardan birçoğunun bilmediği yanlarını, kişiliğindeki seçkinliği dile getirmeye çalışıyordu. Ergun Göze, o yazısının bir yerinde “Aydın Bey, diyordu, insanımızın gittikçe mahrum kaldığı bazı şeylerin son muhafızlarındandı. Zarafet, incelik ve güzelliğe meclubiyet gibi”... Bir cümlesini daha aktaralım : “İsmi gibi gerçek bir Türk Aydını idi.” Adıyla aydın kişiliğini birleştiren, bütünleştiren bir gönül adamı, sözün kısası. Biz, ölümüyle

ilgili haberleri duyduktan ve o sabah elimize aldığımız Tercüman gazetesinde onunla ilgili yazıları görüp okuduktan hemen sonra, sanki biri “hadî bakalım, al eline kalemi!” diye bir komut vermiş gibi, yazmaya başladık.

Birlikte Olduğumuz Bir Fotoğraf

2004 yazının sıcak sabahından yıllar yıllar öncesine doğru her şey bir film şeridi gibi akıp geçti ve gözlerimizin önünde canlanmaya başladı. Kütüphanemizin camları arkasında duran fotoğrafa bir kere daha göz attık. TKHV ilk toplantısını yaptıktan sonra, aynı gün Yıldız Sarayı'nın bahçesinde bütün vakıf kurucuları hep beraber, bir hatıra fotoğrafı çektirmiştik. Aynı sırada, biraz ötemizde Orhan Oğuz Hoca ile Turgut Atasoy'un arasında o durmuş, hafifçe gülümsüyordu. Sonra, zaman su gibi akıp geçti, her yıl yapılan toplantılarda sürüp gitti bu beraberlik... Geride kalan on beş yıldan fazla, uzunca bir zaman diliminde Bolak'ın aramızda oluşunu, denetim konusundaki çalışmaları ve yaptığı konuşmalarla Vakıf faaliyetini değerlendirmesini ve olumsuz gördüğü hususları titizlikle ortaya koymasını ve kendine özgü bir incelikle dile getirmesini hatırladık. Kürsüde iyi bir hatip, radyo mikrofonları önünde ve televizyon ekranlarında benzeri az görülen bir konuşmacıydı. Türkçesi, telâffuzu mükemmeldi. Son zamanlara kadar süren sohbetlerinde ele aldığı konuları anlatmada ve kendini dinleyenleri o konuya çekmede gösterdiği ustalıklı şekillenen yüzü geldi gözlerimizin önüne. Hemen şunu söyleyelim : Ölümü beklenmeyen, 79 yaşında Hak'ka yürümesine rağmen ölümü bir türlü kendisine yakıştıramadığımız, efendilik örneği bir güzel insandı Aydın Bolak.



Türk Petrol Vakfı koleksiyonunda Osmanlı ve Türkiye Cumhuriyeti devirlerine âid bazı dikkate değer sanat eserleri yer alıyor.



“Onun Türk musikisine tutkunluğu sadece köke sadakatten değil, aynı zamanda bir incelikten doğmakta idi. Tesbih, eski yazı ve fotoğraf merakı da... Selimiye Camii’ni içine sığdırdığı fotoğraf bir sanat eseriydi. Sanatı takdir ettiği kadar sanatkârı da korurdu. Sanat hâmlerinden birisi idi. Ama benim için en önemlisi yine bugünlerde toplumun unuttuğu bir şey, bir dost olmasıydı. İvazsız, garazsız, dinimize, dilimize, ahlâkımıza, vatanımıza dosttu.”

Fethi Ağabey’den sonra Türk Petrol Vakfı’nın yönetimini üstlenen Uğur Derman’ın seçilmesi de bir tesadüf değildir.

Bolak Ailesi

Rahmetli, Millî Mücadele hareketinin Balıkesir ‘de - daha önceden - başlatılmasında ön ayak olan Mehmet Vehbi Bolak Bey ile Fatma Safvet Hanımın oğludur. Mehmet Âkif Ersoy, Hasan Basri Çantay’ın arkadaşı olan babası Vehbi Bey, 1920’de kurulan Meclis’te Balıkesir’in temsilcisi ve Kuvayi Milliye’nin ilk Vekiller Heyeti’nde Maarif Vekili’dir. Erzurum ve Sivas’tan önce Anadolu’nun hukukunu savunmak üzere toplananlar, düşman işgaline karşı çıkanlar arasında o da vardır. Erzurum ve Sivas kongreleri gerçekleşince onlar da katılırlar, millî başkaldırı ve güç birliğine örnek olurlar. Aydın Bolak, beş kardeşten dördüncüsüdür ve çocukluk günlerinden itibaren, hem babasının sadece birkaçının adını verdiğimiz o arkadaş muhitine tanık olmuş, hem de Cumhuriyet’in başından itibaren yeni devletin şekillenmesi ve gelişmesi içinde büyümüş, o günlerin ruhunu, coşkusunu yaşamış ve hayata bu duygularla atılmıştır. Dürüst, sevecen, milletine âşık, manevî değerlere bağlı ve saygılı, hayır yapmayı görev kabul eden kişiliğinde hem aile, hem de çocukluk, gençlik günlerinde bulunduğu ortam rol oynamıştır.

Çalışma hayatı

O, 1947 yılında İ.Ü. Hukuk Fakültesini bitirdi. Memleketi olan Balıkesir’de memurluk hayatına başladı, birkaç yıl kaymakam vekilliği, kaymakamlık, sonra da avukatlık yaptı.

Siyasî hayata atılması ilerleyen yıllarda, dostlarından Enver Güreli’nin ısrarıyla oldu. Önce Hürriyet Partisi’nin kurucuları arasında yer alan genç hukukçuyu, CHP’den katıldığı 1961 seçimleri sonrasında Balıkesir milletvekili olarak TBMM’de gördük. (1961-1965 yılları arasında bir dönem.) Siyasete atıldığı o yıllarda onun yararlı işlerinden biri, teklifinin hazırlanmasında rol oynadığı yeni vakıfların açılmasına zemin hazırlayan 903 Sayılı Vakıflar Kanunudur. Türk medeniyetinin tarihi boyunca vakıfların oynadığı rolü iyi bilen, bu kurumların tarih sayfalarındaki tozlarından arındırılmak suretiyle yeniden canlandırılmasına inanan Aydın Bolak olmuştur, dersek doğruyu söylemiş oluruz. Onun için “vakıf adam” dememizin bir sebebi de, vakıflarla ilgisi bilinen pek çok insan arasında, tanıdığımız bu gönül adamının çok ayrı bir yere sahip olmasıdır. TKHV 1985 yılında önce 22 mütevelli asıl, üç seçilmiş olmak üzere yirmi beş kişi tarafından kurulmuştu. Beraber olma imkânını bulduğumuz bu Vakfın kuruluşunu takip eden yıl Ankara Üniversitesi için “Remzi Oğuz Arık Armağanı”nı hazırlama görevini üstlendik. Kitap basım safhasına geldiğinde Ankara Üniversitesi Matbaasının, renkli resimlerle hazırlanmış yazıları basabileceği kalitede kâğıda ihtiyaç duyuldu. Bunun üzerine Aydın Bolak’a baş vurduk. Sağ olsun, yetecek miktarda ve uygun vasıfta kâğıdı, bir kamyonla bize Türk Petrol Vakfı aracılığıyla bağış olarak gönderdi ve eser onun kadirbilirliği sâyesinde basılabildi.

Türk sanatına destek oluşu

Aydın Bolak adını, vesile olduğu güzel bir hareketi sebebiyle Kütahya'da bir çini atölyesinde duyduğumuz zaman da şaşırmadık. Altın Çini' nin çizim işlerinden sorumlu dostumuz Doğan Karaa ile sohbet ettiğimiz bir gün, duvarlarda asılı çini motifleriyle süslü fotoğraflar dikkatimizi çekti, sorduğumuz zaman Bolak rahmetli tarafından gönderildiklerini, onun hediyesi olduğunu öğrendik. Türk sanatına, millî kültüre gönülden bağlı olan bu güzel insan, bu şehri ziyaretinde onların başarılı çalışmalarını görmüş ve yardımcı olmak için kullanılan çini motiflerinin büyütülmüş kopyalarını göndermiş onlara...

Onun kültür ve eğitim konularında gösterdiği hassasiyetten söz ederken, Anadolu'nun Kütahya gibi uzak bir köşesine onun elinin uzanmış olmasını görmek çok şey anlatıyor, herhalde... Bu, bizim bildiğimiz bir örnek. Bilmediğimiz daha pek çok örneğinin olabileceğini söyleyebiliriz. O örneklerden birinin canlı şahidi de, yine Dr. Uğur Derman dostumuzun yönetiminde vakfın yayınladığı "Lâle" dergisidir. Bolak, Türklüğe has hayırseverliğin önde gelen insanlarından biridir, dedik. Doğru. Yalnız, öyle bir insan ki, bir hayır işine ön ayak olurken adının reklâmını kesinlikle yapmayan kişiliğe sahip bir insan. En olmayacak işte, yerde onun adını duymak, onun içindir ki, kimseyi şaşırtmamalıdır. Yine Kütahya'da bir "Ressam Ahmet Efendi" vardır; Ahmet Yakuboğlu... Güzel Sanatlar Akademisi mezunu bir ressamdır Yakuboğlu. Kütahya'ya yerleşmiş, çalışmalarını Anadolu' muzun Türklük mirasını koruyan ve yaşatan köşesinde sürdürmeyi uygun görmüştür. Bilgi birikimi, sözü sohbeti, tuvale aktardıklarıyla yarışan, hatta onları aşan güzellikte bir gönül adamı...Aydın Bolak Bey onunla da tanışır, bilir.. Çünkü O, bir sanat hâmisidir . Yakuboğlu' nun, ömrünün bir döneminde İstanbul'da resim çalışmaları yapması, eserlerinin bir takvim hâlinde bastırılması nasıl gerçekleşmiştir dersiniz? Bunu bilenlerin sayısı herhalde çok sınırlı olmalı. Bildiğimiz kadarıyla Aydın Bey'dir bu güzel hareketi, Ressam Ahmet Yakuboğlu'nu destekleyen.

Nasıl bir insandı ?

"O nasıl bir insandı?" sorusunun cevabını, Kütahya ile ilgili olarak bu anlattıklarımızı çok çok aşan hizmetleri olduğunu bilen, yakınında olup onu tanıyan dostlarından dinlemeliyiz. Yine Ergun Göze dostumuzun ölümü üstüne yazdığı yazıya dönelim: "Onun Türk musikisine tutkunluğu sadece köke sadakatten değil, aynı zamanda bir incelikten doğmakta idi. Tesbih, eski yazı ve fotoğraf merakı da... Selimiye Camii'ni içine sığdırdığı fotoğraf bir sanat eseriydi. Sanatı takdir ettiği kadar sanatkârı da korurdu. Sanat hâmilerinden birisi idi. Ama benim için en önemlisi yine bugünlerde toplumun unuttuğu bir şey, bir dost olmasıydı. İvazsız, garazsız, dinimize, dilimize, ahlâkımıza, vatanımıza

dosttu."

Fethi Ağabey'den sonra Türk Petrol Vakfı'nın yönetimini üstlenen Uğur Derman'ın seçilmesi de bir tesadüf değildir. Derman bir hat âşığı. Onun göreve başladığı yıllarda, daha önce belirttiğimiz o sanat hârikası "Lâle" dergisini yayınlaması da Bolak üstadımızın vakıf anlayışının bir diğer tezâhürüdür. Türk Petrol Vakfı, gençlerimizin eğitimi, onlara sahip olma konusunda bir çığırın açılmasına vesile olmuştur. Vehbi Koç'un ölümünden sonra yönetiminin kendisine emanet edildiği Türk Eğitim Vakfı, Koç Vakfı, Edirnekapı Şehitliği Vakfı ile Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı, Kalp Vakfı Bolak'ın varlığıyla güç kazanmış, başarılı olmuş veya başarılarını sürdürmüşlerdir.

27 Temmuz 2004'te Hak'ka yürüyüşünün hemen ertesinde Tercüman gazetesinin "Köşebaşı" sütununda "Bir Adam" başlığını atmış günlük fıkrasına, onu anlatmıştı. Göze de rahmetliyle tanışmasına Fethi Gemuhluoğlu ağabeyimizin vesile olduğunu yazıyor ve belki tanıyanlardan birçoğunun bilmediği yanlarını, kişiliğindeki seçkinliği dile getirmeye çalışıyordu. Ergun Göze, o yazısının bir yerinde "Aydın Bey, diyordu, insanımızın gittikçe mahrum kaldığı bazı şeylerin son muhafızlarındandı.

Televizyon konuşmacısı Bolak Aydın Bolak iyi bir hatipti. O, yakın sayılacak, bu dünyaya veda edişinden önceki yıla kadar, televizyon sohbetleri yapardı. Onun kimliğini oluşturan güzellikleri bilmeyenler sanırız, bu sohbetleri dinlemek suretiyle nasıl bir insanla karşı karşıya olduklarını anlamışlardır. Seçtiği konular kadar, anlatışı, söze anlam katan örnekler verışı, dinleyici üstünde yarattığı tesir ile onu dinlemeye başlayan herkes, konuşması bitmesin, hep konuşsun isterdi... Ahmet Aydın Bolak adının unutulmamasına ve daima rahmetle, minnetle hatırlanmasına geride bıraktığı, herkesin ulaşamayacağı ve unutamayacağı bu izlerle eserleri olacaktır.Yazarlık mesleğini de vakıfçılığına benzer şekilde zevkli bir meşgale olarak sürdüren Bolak bize 10 kadar eser bıraktı: Vakıflar, Müessese ve Eğitim, Petrol-Milliyetçilik-Kültür, Türklerde Mülkiyet ve Toprak Mülkiyeti, Türk Ahlâk Anlayışı Müesseseleşme ve Sanayileşme, Millî Birliğin Unsurları, Kültür ve Din, Tuna Yalıboyları.

O, gönüllerde yaşayacak

15 Ağustos 1925 tarihinde dünyaya gelen Aydın Bolak'ın 2005 yılı sekseninci doğum yıldönümüne tesadüf ediyordu. O, bu tarihten bir yıl önce aramızdan ayrılmıştı; 27 Temmuz, bu değerli insanın Hak'ka yürüdüğü gündür. Vatan yaptığıımız bu coğrafyadan Aydın Bolak doğdu, yaşadı, geçti. Ardında unutulmayacak izler, hayırla yâd edilen bir isim bırakarak... Onun kurduğu vakfın bursları ile okuyan, hayatını kazanan ve her biri mesleğinde seçkin insanlar olan gençler bugünlere gelişlerinde bu güzel insanın desteği olduğunu elbette de unutmamışlardır. Biliyoruz, görüyoruz ki, o yüzlerce gencin kimisi iş, güç sahibi, düşünce ve sanat adamı, bir kısmı siyasete atılarak milletvekili, bakan, kimisi de profesör, bilim adamı oldular. Ömrünün bir bölümünde onu tanıma bahtiyarlığına eren bizler için, onun hakkında söyleyebileceğimiz bir cümle var : Başı dimdik yaşadığı bu âlemde daima saygı gördü, sevenlerinin gönlüne girmeyi bildi. Allah'tan niyaz eyler ve dileriz ki, ol âlemde de mekânı cennet ve Allah'ın rahmeti üzerine olsun...